

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**LEGVM PON||TIFICIARVM GRE-||gorij noni, seu
Decretalium pentateu-||chus**

Mesnart, Martin

Parisiis, 1555

xxvii. De sententia & re iudicata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63486)

decernuntor.

Sed & inferior prælatus qui in alicuius episcopi diocæsi constitutus est olli eiúsve ecclesiæ obedientiã & reuerentiam sicut alii clerici non obstante præscribitione temporis impendito.

12. Cũ non liceat.

Et sicuti subditus contra visitationem, sic & contra procurationem ratione visitationis superiori debitam præscribitionẽ ne adquirito. Cõtra eum tamen alius prælatus vtranque præscribere potest.

16. Cũ ex officij.

De sententia, & re iudicata. Tit. 27.

Absoluta disceptatione iudiciaria ad sententiam peruenitor.

Ea postquam in rem transiit iudicatam, quantum ad litigantes ipsos ius facito. etiam si contra ius litigatoris, modò non expressè contra ius constitutionis lata fuerit, seruatur. veritate gestorũ sermonibus præualente rite per omnia celebrata præsumitor. per eam ecclesia prælato inferiori episcopo subiicitor.

13. Cum inter.

Cũ itaque sententia post decendum in rem tráseat iudicatam, qui intra id tẽporis non prouocasset, cùm ex eo iuris interpretatione sententiæ paruissè videatur, hodie adpellans, maxumè si causa non redditur adpellandi, ne auditor. Sed nec exequutio sententiæ ideo retardator. Ab ea exequutione, ni fortè modus excedetur, ne adpellator. Si in sententia quadrimestre tempus à lege indultũ arctatũ fuerit à iudice (quod nõnũquã potest, vt & illud prorogare) cõdénatus, qui breuiorẽ terminũ sponte recepfit, sibi impuato. ex hoc beneficiũ legis contẽpsisse videtor.

15. Quod ad consulationem.

Decendum autem adpellandi non à die finiti termini, sed latæ sententiæ currito.

14. *Canon-
sum qua.*

Sed & sententia nihil iniquum continens ab eo lata cui de communi partium adfensu causa commissa fuerat, quique, ut sententiam ferret, post examinationem causæ ab utraque parte requisitus est, quamvis proponat adpellans eam contra formam mandati promulgatam, idque per antestationes probare nisus fiet, quia tamen iudicis animus non semper ad vnam probationis speciem inclinatur, confirmator.

20. *Inter
monaste-
rium.*

Denique secunda sententia diffinitiva in diuersa instantia contra primam sententiam, de qua exceptum non fuit, lata tenet. ei qui de prima non excepit imputator, nec pretextu nouorum instrumentorû hodie lites instaurantor.

21. *Subor-
ta.*

Ita nec pretextu priuilegii de nouo reperti sententia contra illud lata retractator.

4. *Ea que*

Quæ ita canonicè iustèque diffinita erunt Romani pont. sententia confirmantor.

19. *In cau-
sis.*

Romanus autem pont. in causis decidendis ius & æquum (ni ex necessitate utilitatève aliquid dispensatiuè statuet) obseruato. In similibus enim casibus ceteri similiter iudicare tenentor.

5. *De cate-
ro.*

Is si sententiam suam exequundam alicui madsit, & fraus interuenerit: exequutori de toto negotio cognoscendi facultas ne esto. quæstiones quæ inciderint ad se. apo. referuntor.

12. *Cum
olim.*

Et tunc etiam sententia Ro. sedis, cum ei aliquid subreptum fuerit, in melius commutator. vnde si Ro. pontifex contra pronunciationem

suam eaq; tacita beneficiũ alicui contulerit: olli perpetuũ silentiũ imponitor. his ad quos de iure prouisio pertinet, vt ad eius ordinationẽ procedant, mandator.

Sic & quos per iudiciũ ecclesiæ non legitime separatos ecclesiãmq; deceptam fuisse constiterit, hos iudex ecclesiasticus insimul redire & permanere curato. canonicè cõtracta matrimonia leuiter ne dissoluuntor.

Vnde si quis per sententiã ab impetitione mulieris eũ in virũ petentis, à quo se publice subarratam probare offeret, ea absente absolutus erit: iterum de causa cognoscitor. si interim aliã superinduxerit: ad eam, antequam de causa cognitũ fiet, sub interminatione excõmunicationis ne adcedito.

Vice versa à sententia separationis per iudiciũ ecclesię rationabiliter iter aliquos promulgata, ad solam alterius confessionem causam separationis falsam fuisse adferentis, ni aliàs legitime probabitur, ne receditor.

Sanè si post sententiam, à qua adpellatum est, constiterit testes, ex quorum dictis tantũ lata fuit, conspiratores fuisse, ac contradicente parte receptos: ea retractator.

Quod si contra leges canonẽsve lata erit: licet nõ sit adpellatione suspẽsa, reapse ne subsistito.

Vnde sententia contra ecclesiã spreta forma canonũ etiam à delegato summi pont. & secundũ consuetudinem regionis lata & confirmata reuocator. licet enim vsus vel consuetudinis nõ modica fiet authoritas, nunquam tamen ve-

De sententia & re iudicata.

ritati aut legi præiudicato.

9. *Inter ca-
teras.* Atque adeo quamvis causa adpellatione remo-
ta committatur, si tamen sententia feratur ini-
qua, ea euacuatur, nec, si manifestam iniquitatem
continebit, ei stator.

18. *Cū Ber-
tholdus.* Itaque si citatus ad sententiam ex legitima cau-
sa iudici ignota non comparensit: sententia qui-
dem eo absente lata tenet, at probante legiti-
mam absentiae causam, aut non legitimè probante
dummodo de iniquitate sententiae obponat, eaque
ex actis causae adpareat, retractatur.

24. *Ad
probandum.* Quod si ex eo quod vnus ex iudicibus qui sen-
tentiam dixerit excommunicatus esset, aut ex alia
iusta causa sententia infirmata sit: de negotio ite-
rum cognoscitur.

26. *Duo-
bus.* Diuersis autem sententiis à duobus ordinariis
iudicibus latis, ea quae pro reo est, praeterquam
in causa fauorabili, tenet. si à delegatis: vtraque
ex arbitrio delegatis pendet. si ab arbitris: neutra
valet, sed concordant.

3. *Non po-
test.* Itidem nemo nisi concordati sacerdotum senten-
tia, idque iustis ex causis, degradatur.

23. *Cum te
ab E.* Qui per sententiam iudicis pro nulla vel mini-
ma iniuria damnatus erit, infamia ne notatur.

2. *Iurgan-
tium.* Iurgantium controuersias celeri sententia iudex
terminato.

6. *Cum ali-
quibus.* Si quibus possessionem adiudicasset: hi in cor-
poralem possessionem mittuntur, nec ollis dari
pignora sufficito.

17. *Cum
super.* Ab eius autem sententia nedum condemnatus, sed
& tertius cuius interest adpellare valet. ea quoad
condemnatum nihil in contrarium rationabile

allegantem confirmator. quoad tertium, si adpellationem debite prosequi cepit, exequutio differtor, suspenditor. alioquin absque eius prejudicio exquutioni mador. Res enim inter alios acta alii ne noceto.

At quavis res inter alios acta regulariter alii non noceat, ei tamen, qui cum sibi primum ea de re actio defensione competeret, sustinuit sequentem agere, ac ei qui passus est eum a quo causam habet experiri, praedictum generator.

Postremo sententia & testibus probator. Si eorum depositionibus eam a iudice suo latam constabit: quamvis de causis nihil dixerint quae iudicem ad sententiam proferendam mouere solent, tamen propter auctoritatem iudicariam omnia legitime processisse praesumuntor.

De adpellationibus, recusationibus, & relationibus. Tit. 28.

Nunc ad adpellationis remedium lata sententia deuenitor in quo primum hoc theorema esto.

Quorum adpellationes recipiantur.

Adpellationibus pro quacumque leui causa fiet, non minus quam si pro maioribus fieret, defertor.

Et quidem iure canonum ante postve contestatione, & in prolatione sententiae, postve eam singulis adpellare liceto: tametsi lege seculari (nisi in casibus) ante sententiam ne liceto.

Quinimo adpellationes interdum etiam finguntor. Si enim plureis vna sententia dantes fient, & vnus adpellabit, negociumque commune, & eadem defensionis causa erit: eius victoria caeteris